

Katedra trestního práva

Posudek konzultanta na rigorózní práci

Mgr. Lucie Alakšové

„Dohoda o vině a trestu“

Předložená rigorózní práce obsahuje 145 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, sedmi základních kapitol a závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Okruh použité literatury je značně obsáhlý, určitě přiměřený zvolenému tématu a zahrnuje i řadu prací zahraničních autorů. Po formální stránce splňuje předložená práce všechny požadavky na ni kladené.

Autorka si za téma své rigorózní práce zvolil problematiku, která sice patří mezi častá témata kvalifikačních prací, avšak poskytuje stále prostor pro odborné diskuse a úvahy, a to jednak v rovině teoretické a rovněž v rovině aplikační, nehledě k poměrně malému uplatnění tohoto institutu v praxi. Zpracování této problematiky se proto jeví jako bezesporu potřebné, žádoucí a tedy aktuální.

Analyticko-syntetická metoda, resp. metoda indukce a dedukce a zčásti též metoda právní komparace, které byly v práci použity, plně odpovídají předmětu práce a vytyčeným cílům.

Po stručném úvodu, ve kterém autorka charakterizuje cíl a zaměření své práce, se nejprve obecně věnuje odklonům v trestním řízení a místu dohody o vině a trestu v jejich systému. Charakteristika předností restorativní justice a odklonů je výstižná. Kladně třeba hodnotit, že autorka se zaměřuje rovněž na sporné otázky zkoumaných institutů (využitelnost doznání obviněného v dalším řízení, problém nesolventních obviněných, absence negativního rozhodnutí o návrhu na odklon aj.).

Dále se autorka věnuje vývoji právní úpravy dohody o vině a trestu. I pro odborného čtenáře je velmi zajímavý výklad o vývoji tohoto institutu v systému common law, zpracovaný na podkladě literatury, která není běžně známá. Na to navazuje vývoj tohoto institutu na území České republiky. Pěkně je zpracován kritický pohled autorky na návrhy z let 2005 a 2008 a jejich vzájemné srovnání.

Jádrem práce je kapitola čtvrtá, ve které autorka analyzuje současnou právní úpravu. Výklad jednotlivých etap sjednávání dohody je velmi podrobný a opírá se o odbornou literaturu a judikaturu. Jakkoliv lze místy vytknout určitou popisnost, třeba na druhou stranu kladně hodnotit, že ani zde se autorka nevyhýbá rozboru sporných otázek (dohoda o vině a trestu v případech zvláště závažných zločinů, možnost uzavření dohody i v hlavním líčení, legitimace právnické osoby k uzavření dohody, možnost uzavření dohody bez konsenzu na náhradě škody, možnost obviněného odvolat souhlas s uzavřením dohody, možnost nápravy procesních vad opravným prostředkem aj.).

Následující kapitola se zabývá komparací české úpravy s vybranými úpravami zahraničními (Slovensko, Německo, Itálie, Francie, Velká Británie, USA). Charakteristika zahraničních úprav je poměrně podrobná a ilustrativní. Kladem je, že autorka důsledně tyto zahraniční úpravy srovnává s úpravou českou, přičemž akcentuje klady i nedostatky, které z provedeného srovnání vyplývají.

V další kapitole své práce autorka analyzuje výhrady, které někteří autoři k tomuto institutu vznášejí, jakož i důvody, pro které část odborné veřejnosti pro tento institut plédují. Velmi pěkný je zejména pohled na uvedený institut z hlediska základních zásad trestního řízení.

Poslední kapitola práce pak představuje zhodnocení praktických zkušeností z realizace dohod v právní praxi, zpracované na základě vlastní ankety, kterou autorka provedla mezi prokuraturami Slovenské republiky a státními zastupitelstvími České republiky. Již samotné provedení této ankety je třeba kladně hodnotit. Zejména pak třeba pochválit, že z uvedeného autorka dovozuje konkrétní náměty *de lege ferenda* ke zvýšení četnosti uzavírání těchto dohod v české praxi (bonifikace obviněných ve výroku o trestu, možnost uzavírání dohody až na počátku hlavního líčení).

V závěru své práce pak autorka stručně hodnotí stávající právní úpravy a možnosti jejího dalšího vývoje.

Celkově lze předloženou rigorózní práci hodnotit jako zdařilou. Autorka prokázala velmi dobrou znalost zvolené problematiky, a to včetně jejích širších souvislostí. Velmi pěkná je práce s literárními a dalšími prameny, včetně judikatury. Podaný výklad má potřebnou odbornou úroveň a hloubku, je přiměřeně podrobný a srozumitelný. Zejména třeba vyzdvihnout, že autorka se ve své práci snažila soustředit na problémy a na sporné otázky. Kladně třeba hodnotit i pěkné vyjadřovací a formulační kvality autorky.

Po obsahové i po formální stránce splňuje práce požadavky na ni kladené a je způsobilým podkladem pro obhajobu.

Při ústní obhajobě své práce by autorka mohla vyjádřit svůj názor k otázce, zda při vícečinném souběhu může být jeden skutek vyřízen dohodou o vině a trestu, zatímco pro druhý skutek bude podána obžaloba.

V Praze dne 2.10.2020

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
konzultant rigorózní práce